

Hazırlayan: Av. Kerem Dikmen

EV KAPATMALAR HAKKINDA BİLGİ NOTU

*17 MAYIS VE KAOS GL DERNEĞİ TARAFINDAN HUKUKİ DESTEK PROGRAMI KAPSAMINDA HAZIRLANMIŞTIR.

Amaç

Bu bilgi notu kanundaki tanım uyarınca “fuhuş” için kullanıldığı iddiasıyla koli evlerinin kapatılmasının temel haklar üzerindeki etkisini açıklamaktır.

Yararlanıcı

Bu bilgi notu, LGBTİ+ seks işçileri veya LGBTİ+ seks işçiliği çalışan sivil oluşumlar için bilgi verme amacını taşımaktadır.

İçindekiler Tablosu

<i>Barınma ve Çalışma Hakları Neyi Güvence Altına Alır? .....</i>	2
<i>Bu Hak Hangi Metinlerde Güvence Altına Alınmıştır?.....</i>	3
<i>Bu Tip Bir Ayrımcılıkla Karşılaşanların Hakları Nelerdir? .....</i>	3

Barınma ve Çalışma Hakları Neyi Güvence Altına Alır?

Barınma hakkı, uygun bir standartta yaşama hakkının bir parçasıdır. Konutun serbest piyasada alınan ve satılan bir meta olmasıyla birlikte uygun koşullarda barınma hakkına erişimin zorlaştığı görülmektedir. Kişilerin çalışma hakkına erişememesi, barınma hakkına erişimini de çoğu zaman imkânsız kılmaktadır. Devletler barınma hakkını güvence altına alan politikaları hayata geçirmekten uzaktır. Bu hak devlete, kişilerin uygun koşullarda barınması için gerekli önlemleri alması yükümlülüğü getirir. Bunun yanı sıra devletin kişilerin barınma hakkını ihlal etmemesi yükümlülüğünü de getirir.

Cinsiyet kimliği veya cinsel yönelimi nedeniyle, LGBTİ+'lara ev kiralamaktan kaçınmak veya heteroseksüellere göre daha yüksek fiyatta ev kiralamak veya satmak ya da kiralanın veya satılan evde ikamet etmeye başlayan kişinin LGBTİ+ olması nedeniyle konuttan çıkarmak bu hakkın ihlali anlamı taşır.

Seks işçiliği tarihi eski çağlara dayanan bir meslektir. Çoğu zaman trans kadın seks işçileri ikamet ettikleri evi aynı zamanda koli evi olarak nitelenen işyeri olarak kullanmaktadır. Fuhuş yapıldığı iddiasıyla evlerin kapatılması aynı zamanda evden çalışan trans seks işçilerinin evlerinin de kapatılması anlamı taşır. Bu da barınma hakkının ihlali anlamı taşımaktadır. Devletler, evini kapattıkları trans kadına barınma için en az kapattıkları evin standartlarını sağlayan evleri kapatma süresince tahsis etmelidir.

Öte yandan Türkiye'de kayıtlı seks işçisi olmanın şartları zordur. Devlet, **geçiş sürecini** (Beden uyum sürecini) nüfus kayıtları yönünden tamamlamamış dolayısıyla nüfus kaydındaki cinsiyet hanesinde "kadın" yazmayan trans kadın seks işçilerine, seks işçisi olarak çalışma izni vermede eşitsizlik anlamına gelen zorluklar yaratmaktadır. Geçiş sürecini nüfus kayıtları yönünden tamamlamış trans kadınlarla, trans olmayan kadınlar arasında ayrımcılık yapmakta ve seks işçisi olarak çalışma haklarında eşitliği sağlamamaktadır. Bundan ayrı olarak devletin trans kadınların çalışma hakkına erişimine dönük politikası yoktur.

Bu da yasal tabirle “genel kadın” belgesi alamayan seks işçilerini sokakta, otelde, diğer mekanlarda veya zorunlu olarak evde çalışmak durumunda bırakmaktadır. Evlere yönelen trans kadın seks işçilerinin evleri kapatıldığında, bu, barınma hakkına ilaveten çalışma hakkını da ihlal etmektedir.

Özetle devlet seks işçiliğinden bağımsız olarak trans kadın seks işçilerinin barınma ve çalışma hakkına erişim koşullarını, trans olmayanlarla ve kadın olmaları dolayısıyla erkeklerle eşitlemedikçe, her ev kapatması çalışma ve barınma hakkı ihlali anlamına gelmektedir.

Bu Hak Hangi Metinlerde Güvence Altına Alınmıştır?

Anayasaya göre yasalar önünde ayırım gözetilmeksizin herkes eşittir. Birleşmiş Milletler Ekonomik, Kültürel ve Sosyal Haklar Sözleşmesi ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, barınma ve çalışma haklarını güvence altına almaktadır.

Bu Tip Bir Ayrımcılıkla Karşılaşanların Hakları Nelerdir?

Ev kapatmalarına karar veren Kaymakamlıklar veya Valilikler bünyesindeki Zührevi Hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Komisyonlarıdır. Bu komisyonların verdiği kararlara karşı aynı komisyona dilekçe verilebilir ancak bu etkili bir yöntem değildir. Bunun yerine yürütmeyi durdurma istemli olarak idare mahkemesinde iptal davası açmak, kapatma kararının aynı anda barınma ve çalışma haklarını ihlal ettiğini belirtmek gerekir. Eğer dava kazanılırsa, geçici süre ile kalınan ikamet için ödenen ücret ve belgelenmesi kaydıyla kaybedilen gelir tazminat davası ile kapatma kararını veren komisyonun bağlı olduğu Kaymakamlık veya Valilikten alınabilir.

Ev kiralama veya satın alma esnasında LGBTİ+’lara ayrımcılık konusu ise mal ve hizmetlere erişimde ayrımcılığa ilişkin bilgi notunda da ele alınmıştır.

İlave bilgi için:

<https://kaosgl.org/haber/hak-siz-miyiz--barinma-hakki>

<http://www.kirmizisemsiye.org/SourceFiles/pdf-201852414133.pdf>

